

ki o razvoju srbske izdajateljske dejavnosti od 15. do 19. stoletja (Lj. Kojić), o prvem beograjskem knjigarnarju in knjigovezu, založniku in ustanovitelju prve javne knjižnice v Beogradu Gligoriju Vozaroviću (M. Crvčanin) in o peštanskem obdobju izdajateljske dejavnosti Matice srpske v letih 1826 do 1864 (R. Šuljagić). Vrsta članov pa obravnava literarnozgodovinske teme: objava dela Vukove korespondence (dr. M. Kićović), razprave o neobjavljeni drami Milutina Bojića (dr. M. Kićović), o psaltiru Vincenca Vukovića iz 1561 (Z. Mihailović), o dveh zgorelih rokopiših Narodne biblioteke (M. Harišijadis), o Ljubomiru P. Nenadoviću in Francozih (D. Pavlović); o posvetilih v knjižnici Milana Rakića (J. Djonović) in o osmih neobjavljenih pesmih Rada Drainca (A. Pejović).

Knjiga je tiskana na dobrem papirju in je opremljena z vrsto faksimilov in drugih ilustracij. Vsi prispevki imajo povzetke v angleškem in ruskem jeziku. Na sprednji platnici je v podtisku odtisnjena menda stran iz nekega cirilskega srednjeveškega rokopisa (? — nikjer ni razvidno, za katero delo gre). Tako tudi oprema s svoje strani prispeva k vrednosti te publikacije, ki se zrcali v kvalitetnih strokovnih in znanstvenih prispevkih sodelavcev, ki so menda večidel uslužbenci Narodne biblioteke. Želimo, da bi nas Narodna biblioteka v Beogradu ponovno razveselila s takšnim plodom svojega dela ter da bi njena iniciativnost spodbudila tudi druge naše velike znanstvene knjižnice k podobnim dejanjem.

Branko Berčič

Coen Pirani Emma: MANUALE DEL BIBLIOTECARIO. 3 ed. riv. e agg. sui nuovi programmi ministeriali. Modena. Società Tipografica Editrice Modenese Mucchi

(1961). (II) + 280 str. + tabl. 24 × × 17.

V svoji prvi izdaji je bil priročnik namenjen predvsem tistim, ki so se s knjižničarstvom ubadali po šolah in manjših ljudskih knjižnicah, da bi jim služil kot osnovno napotilo v delo. Kasneje pa je že v drugi izdaji zadobil bolj zaokroženo obliko in se v tej knjižničnim delavcem priljubil, o čemer priča že tretja izdaja v času desetih let.

Knjiga je razdeljena na tri dele. V prvem, ki obsega dve poglavji, obravnava razvoj pisave, pisalnih sredstev, prepisovanje rokopišnih kodeksov, začetek tiskarstva in razvoj tiskane knjige vse do danes. Kot dodatek drugemu poglavju sledi krajši pregled tehnike tiska. Drugi del se ukvarja z razvojem knjižnic od antičnih knjižnic do sedanjega stanja v Italiji. Tretji del, ki zajema več kot dobro polovico knjige, pa obravnava delo v javnih knjižnicah. V osmih poglavjih posreduje osnovno znanje o namenu knjižnic, o postavitvi knjižnice. Za lažjo orientacijo in opremljevanje, o politiki nakupa s posebnim ozirom na nadaljevanje zbirk in že obstoječi knjižni fond, o tehničnem delu s knjigo, o avtorskem, predmetnem in stvarnem katalogu, o skrbi za ohranitev knjižnega gradiva, o administrativnih delih, o stiku z javnostjo, o izposoji, o informacijski službi, o propagandi in o priročnikih. Poglavju so dodane še Deweyeve tablice decimalne klasifikacije v obsegu, kakršnega lahko s pridom uporabljajo ljudske knjižnice. Za lažjo orientacijo in pregled nad gradivom, ki ga prinaša, ima knjiga na koncu stvarno kazalo, ob koncu posameznih poglavij pa je navedena literatura (domača, italijanska in tuja).

Knjiga je v resnici bolj priročnik kakor učbenik. O tem nas prepriča način obravnave, kakor tudi vsebina posameznih poglavij. Čeprav

prinaša delo lepo strnjene podatke, vendar nimaš nikjer občutka, da je šlo avtorici za kako posebno natančnost pri pisanju in podajanju. Vse se odvija nekam preprosto, naravno, logično. Vendar prehaja že včasih iz snovi, ko navaja stavke in izreke piscev, ki se v svojih delih spominjajo tega in onega, kar trenutno obravnava v knjigi. To nekako moti resnobo podajanja, ki pa je morda občutimo bolj mi tujci, medtem ko je za romanske narode značilna. Medtem ko je poglavje o tisku in knjigi izčrpno obdelano, moti dejstvo, da obravnava splošni zgodovinski razvoj knjižnic v Evropi le do srednjega veka, nakar to opusti in ostaja ozko v italijanskih mejah, pa še tu ni kaj posebno izčrpna. Nekaj več pove o ljudskih knjižnicah in o njihovem razvoju v zadnjem stoletju (prva ustanovljena 1861).

Lepo je napisano poglavje o mestu sodobne ljudske knjižnice v splošnem izobraževalnem hotenju. Avtorica kaže na centralne kataloge kot na velik pripomoček, da pride knjiga tudi tja, kjer zaenkrat še ni nobene knjižnice, zakaj, »kakor ima vsak zaselek že telefon, električni tok in vodovod, tako skušamo v Italiji ustvariti pogoje, da bi vsak tak kraj imel vsaj dostop do knjige«. Tej potrebi bo zadostilo široko omrežje potujočih knjižnic, ki je organizirano že v nekaterih italijanskih pokrajinah, širi pa se še v druge.

V poglavju, kjer govori o nabavni politiki, je čisto konkretna; navaja knjige in založbe, ponekod sega celo v propagiranje posameznih avtorjev ali del. Med različne načine pridobivanja bravcev uvaja tudi projeciranje filmov in poslušanje plošč, ob istočasnem prikazu tistega knjižnega fonda, ki ga ima knjižnica o tej temi, da bi tako vzbudila zanimanje za branje. Poglavje o priročnikih je sestavljeno podobno kakor ono o nabavni po-

litiki, le da je tu navajanje razširjeno na tujejezične priročnike; orientirana je na zahodnoevropske jezike. Ilustracije na posebnih prilogah prikazujejo osnovni slikovni material k posameznim poglavjem.

Marijan Breclj

ALMANACCO DEI BIBLIOTECARI ITALIANI 1962. (Attesero alla compilazione Ettore Apolonj ed Alda Angelini. Copertina e disegni di Hedda Celani.) Roma. Fratelli Palombi (1961). 208 str. + tabl. + (15) str. 18,5 × 12,5.

Almanah italijanskih bibliotekarjev je izšel prvič za leto 1962, tako je torej le-ta za leto 1962 že enajsti. Od vsega začetka je imel isto obliko, tako format, kakor tudi notranjo ureditev, razen malenkostnih sprememb in izboljšav iz leta v leto, kar posebej velja za kazala. Obseg se je gibal vedno nad 200 strani. Vsebina vseh dosedanjih desetih letnikov bi se dala strniti v ugotovitev, da so osnovo in pečat almanahu dajali krajši članki, ki so obravnavali zgodovino in razvoj raznih knjižnic, italijanskih pa tudi, sicer redkeje, tujih, probleme tiska in tiskarstva, razstave knjig, knjigotrštvo, obisk v knjižnicah, posamezne redke izdaje, letne preglede bibliotekarskega tiska, posegali so na področje umetnosti, kolikor je ta povezana s knjigo (oprema, ilustracije, miniature itd.), precej pa je bilo tudi priložnostnih člankov (nekrologov, življenjepisov bibliotekarjev itd.) — vse to poleg rednega koledarskega dela publikacije in stalnega krajšega uvoda.

V almanahu za 1962 je takoj v začetku seznam vseh javnih knjižnic v glavnih mestih posameznih italijanskih pokrajin (okrog 110), ki beleži po abecednem redu mest naziv knjižnice, ulico in ime upravnika. Koledarski del je precej obširen; poleg običajnih podatkov prinaša precej astronomskih, astro-